

ВАРІАНТ – 1

I-й рівень Виберіть правильну відповідь.

1. М. Горбачов був обраний генеральним секретарем ЦК КПРС у:
А) березні 1985 р.; Б) квітні 1985 р.; В) травні 1986 р.; Г) вересні 1986 р.
2. У якому році православна церква святкувала тисячоліття хрещення Русі, що поклало початок релігійному відродженню в УРСР та СРСР?
А) у 1980 р. Б) у 1985 р. В) у 1988 р. Г) у 1990 р.
3. Хто був обраний головою Верховної Ради УРСР XII скликання у травні 1990 р.?
А) І. Юхновський; Б) В. Івашко; В) В. Фокін; Г) І. Плющ.
4. У 1988 р. лідером Української Гельсінської спілки було обрано:
А) Л. Лук'яненко; Б) І. Драча; В) В. Чорновола; Г) П. Павличка.
5. Громадсько-політичні організації, що не були офіційно зареєстровані, мали назву:
А) легальні; Б) неформальні; В) ворожі; Г) підпільні.
6. Перший в Україні страйк організували:
А) вчителі; Б) шахтарі; В) лікарі; Г) студенти.
7. В результаті виборів 1 грудня 1991 р. першим Президентом незалежної України було обрано:
А) І. Юхновського; Б) В. Івашка; В) Л. Кравчука; Г) С. Гуценка.
8. Яке явище економічного життя було притаманне розвитку економіки УРСР у період перебудови?
А) хронічний дефіцит, ажіотажний попит
Б) стрімке зростання сільськогосподарського виробництва
В) гіперінфляція, грошова реформа
Г) широка приватизація державних підприємств
9. У чому полягала мета курсу на «перебудову», проголошеного новим керівництвом КПРС на чолі з М. Горбачовим?
А) у наданні незалежності республікам Радянського Союзу
Б) в установленні культу особи лідера КПРС М. Горбачова
В) в ліквідації КІ РС і формуванні багатопартійної системи
Г) в удосконаленні всіх сфер життя радянського суспільства
10. Значення гласності полягала в тому, що:
А люди могли мислити по-новому, одержати об'єктивну інформацію, мати власну думку;
Б заборонялась будь-яка критика, інформація мала суб'єктивний характер;
В на всі засоби масової інформації накладалася жорстка цензура;
Г люди мислили старими догмами й стереотипами.
11. Першою формально задекларованою партією стала:
А) Демократична партія України;
Б) Українська християнсько-демократична партія;
В) Українська республіканська партія;
Г) Соціал-демократична партія України.
12. Живий ланцюг «Українська хвиля» у 1990 р. простягався:
А) від Києва до Сімферополя; Б) від Києва до Донецька;
В) від Києва до Львова; Г) від Львова до Донецька.

II-й рівень. Дайте відповіді на запитання.

13. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями.
А Гласність Б суверенітет В лібералізація Г корупція
1. забезпечення гарантованих Конституцією громадянських прав особи
2. можливість отримання правдивої інформації
3. підкуп державних і політичних діячів
4. цілковита незалежність держави від інших держав в її внутрішній зовнішній політиці
5. перевищення видатків над доходами в рамках державного бюджету.

14. Розташуйте події в хронологічній послідовності:
А голодування студентів;
Б вибух на Чорнобильській АЕС;
В спроба антиконституційного перевороту в СРСР;
Г прийняття Декларації про державний суверенітет України.

15. Знайдіть і виправте в історичному тексті 2 помилки:

1 жовтня 1991 року відбулися перші в історії України всенародні вибори Президента України. Понад 61% голосів виборців отримав Голова Верховної Ради України В'ячеслав Чорновіл.

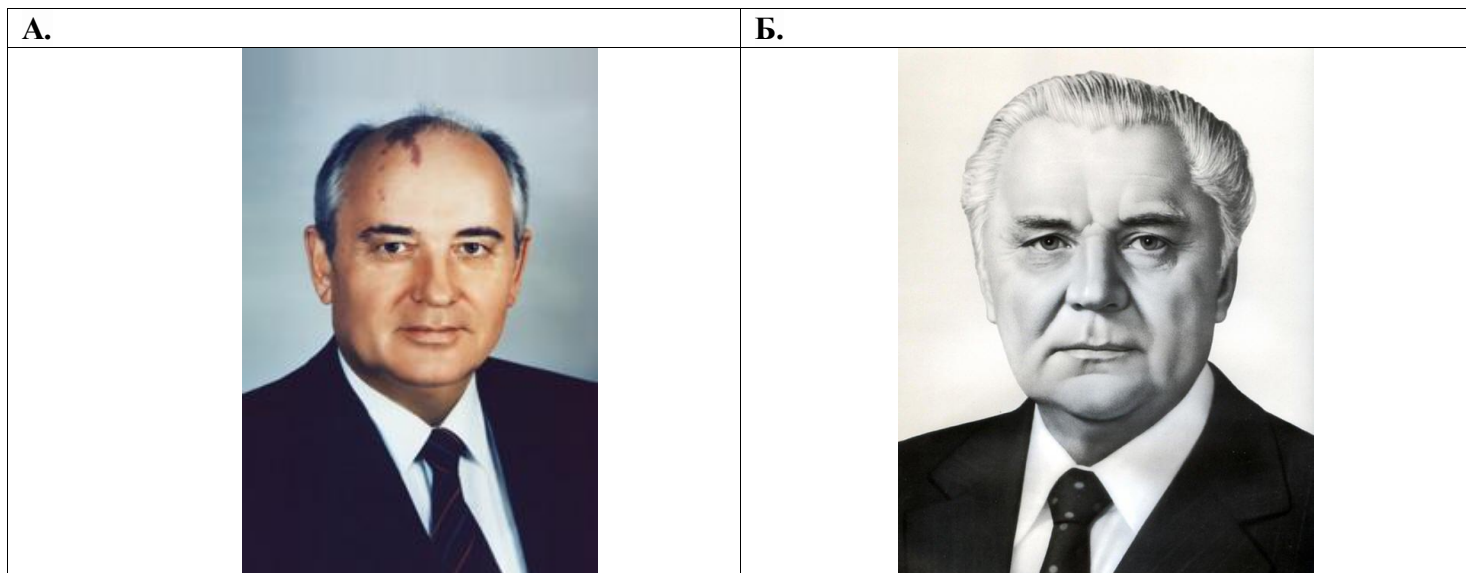
III-й рівень. Дайте коротку відповіді на запитання.

16. Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбулася подія, або речення (залежно від вимог завдання)

Заява від імені парламенту, уряду, партії, урочисте проголошення певних положень чи принципів

- Назвіть термін
- З якими подіями в історії України цей термін пов'язаний ?

17. Кого зображено на ілюстрації. Охарактеризуйте діяльність даної історичної постаті.

4-й рівень. Дайте повні відповіді на запитання.

18. Визначте причини та наслідки розпаду СРСР?

ВАРІАНТ – 2

I-й рівень Виберіть правильну відповідь.

1. Верховна Рада УРСР прийняла закон «Про мови в УРСР» у:
А) липні 1989 р.; Б) вересні 1989 р.; В) жовтні 1989 р.; Г) березні 1990 р.
2. «Група 239» у складі Верховної Ради України, обраної в березні 1990 р., представляла інтереси:
А) комуністичної більшості; Б) центристів; В) опозиції; Г) лівих сил.
3. Позначте, коли відбувся перший страйк шахтарів України:
А) травень 1989 р.; Б) липень 1989 р.; В) жовтень 1989 р.; Г) березень 1990 р.
4. Декларацію про державний суверенітет країни було проголошено в:
А) березні 1990 р.; Б) травні 1990 р.; В) червні 1990 р.; Г) липні 1990 р.
5. Першими незалежність України визнали:
А) Росія та Аргентина; Б) Угорщина та Англія; В) Польща і Канада; Г) Латвія і Литва.
6. У 1988 р. лідером Української Гельсінської спілки було обрано:
А) Л. Лук'яненка; Б) І. Драча; В) В. Чорновола; Г) П. Павличка.
7. Аварія на Чорнобильській АЕС?
А) у 1980 р. Б) у 1985 р. В) у 1988 р. Г) у 1986 р.
8. Позначте, як називається удосконалення всіх сфер життя, під керівництвом КПРС у др.пол. 80-х рр.:
А) «відбудова»; Б) «реконструкція»; В) «переобладнання»; Г) «перебудова».
9. Політика гласності у роки перебудови сприяла:
А) зростанню соціальної та національної активності українського суспільства
Б) запровадженню продажу товарів за картками споживача з купонами
В) проведенню перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР
Г) загостренню соціально-економічної кризи, стрімкому зростанню цін
10. Проголошений М. Горбачовом курс «прискорення» мав на меті:
А) упровадження економічних методів управління ринкового типу на підприємствах;
Б) реконструкцію промисловості та підвищення якості виробленої продукції;
В) збільшення обсягів виробництва в легкій та харчовій промисловості;
Г) підвищення зарплат працівникам бюджетної сфери, збільшення пенсій.
11. Яке твердження характеризує політику прискорення, проголошену у 1985 ?
А) визнання приватної власності
Б) перехід до ринкової економіки
В) відмова від директивного планування
Г) збільшення витрат на технічне переоснащення промисловості
12. На позачерговій сесії Верховної Ради УРСР у серпні 1991 р. було прийнято:
А) Указ «Про заборону діяльності Компартії України»;
Б) Акт проголошення незалежності України;
В) Декларацію про державний суверенітет України;
Г) Закон УРСР «Про вибори президента».

II-й рівень. Дайте відповіді на запитання.

13. Установіть відповідність між поняттями та визначеннями.
1. Інфляція 2. Гласність 3. Плюралізм 4. Лібералізація цін
А) Політичний курс керівництва КПРС у роки перебудови, спрямований на введення обмеженої, контрольованої свободи слова в країні в інтересах проведення політики М. Горбачова
Б) Злочинне використання державними чиновниками та іншими посадовими особами своїх формальних прав із метою особистого збагачення
В) Процес пом'якшення або скасування контролю держави за системою утворення цін
Г) Політична система, при якій відсутній диктат однієї ідеології, існує можливість дотримуватися, висловлювати та відстоювати різні політичні погляди
Д) Надмірне збільшення маси паперових грошей, що перебувають в обігу, порівняно з реальною пропозицією товарів і послуг

14. Установіть послідовність подій суспільно-політичного життя.

- А) Проведення всеукраїнського референдуму і виборів Президента України
- Б) Ухвалення Верховною Радою Декларації про державний суверенітет України
- В) Проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР
- Г) Створення Народного руху України за перебудову

15. Знайдіть і виправте в історичному тексті 2 помилки:

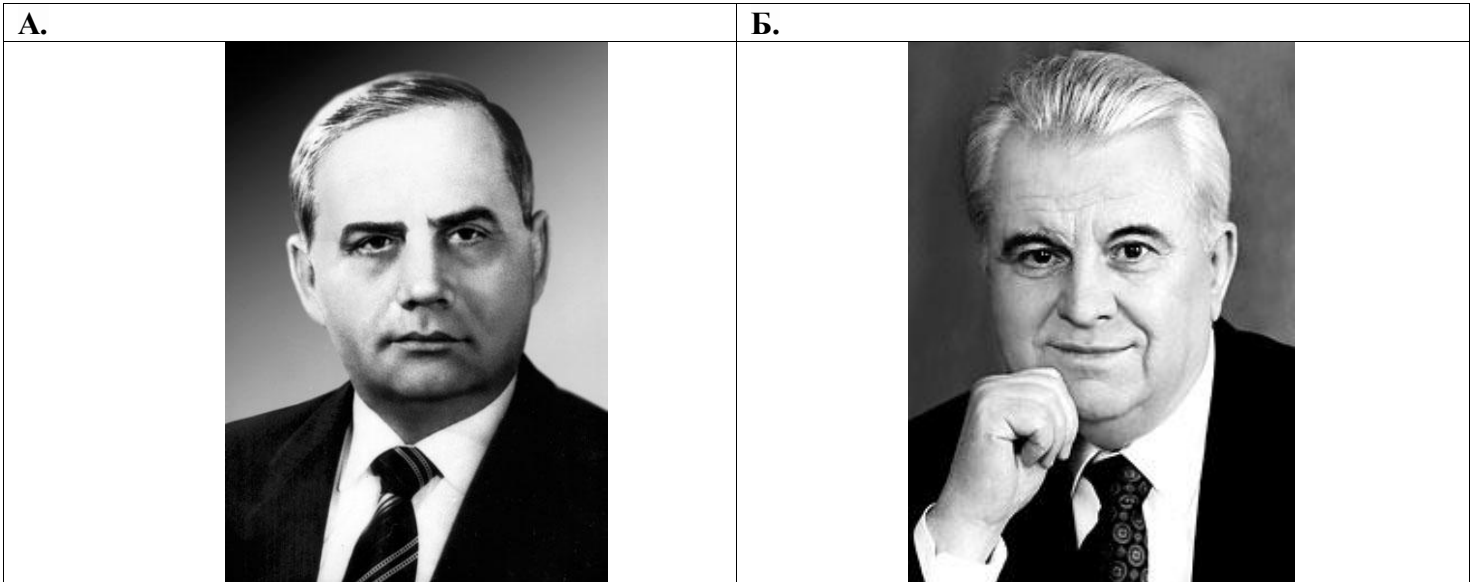
24 червня 1991 року було прийнято Акт проголошення державної незалежності України. Цей акт мав бути підтверджений на Всеукраїнському референдумі 1 жовтня 1991 року.

III-й рівень. Дайте коротку відповіді на запитання.

16. Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбулася подія, або речення (залежно від вимог завдання)
«Провести в березні одночасно із загальносоюзним ... опитування населення Української РСР для виявлення думки громадян щодо змісту майбутнього Союзу»

- Про які події йдеться ?
- Вкажіть рік проведення цього заходу
- Які ще країни брали в цьому участь ?

17. Кого зображено на ілюстрації. Охарактеризуйте діяльність даної історичної постаті.

4-й рівень. Дайте повні відповіді на запитання.

18. Охарактеризуйте причини та наслідки ПЕРЕБУДОВИ в СРСР?

▪ **«Перебудова» – це**

А) період економічних і політичних реформ в СРСР у др. пол. 80- років. Реформи були спрямовані на вдосконалення соціалістичного суспільства, на оздоровлення суспільно-політичної, економічної й ідеологічної сфер життя в країні шляхом демократизації, використання елементів ринкової економіки

Б) соціально-економічний і політичний курс радянського керівництва у 1985-1991 рр., спрямований на реформування всіх сфер суспільного життя при збереженні соціалізму.

В) політичний курс КПРС, розпочатий у 1985 р. і спрямований на оздоровлення суспільно-політичної, економічної й ідеологічної сфер життя.

Перебудова мала охопити основні сфери життя суспільства:

- Економіку (перехід від екстенсивного методів господарювання до інтенсивних);
- Внутрішню політику (демократизація суспільного життя);
- Зовнішню політику (припинення «холодної війни»);
- Соціальну сферу (поліпшення матеріального добробуту людей);
- Ідеологію (ліквідація цензури, гласність)

Гласність – політика максимальної відвертості та правди в діяльності державних і громадських організацій, дієва і активна форма участі громадської думки в демократичному вирішенні найважливіших проблем країни

Персоналії:

- **М Горбачов** – Генсекретар ЦК КПРС 1985-1991рр, Президент СРСР 1990- 1991 рр. , лауреат Нобелівської премії миру 1990 р.
- **В Щербицький** – Перший секретар ЦК КПУ у 1972 – 1989 рр.
- **В Івашко** – Перший секретар ЦК КПУ 1989 – 1990 рр., Голова Верховної Ради України 1990 р
- **Л Кравчук** – Секретар ЦК КПУ, Голова Верховної Ради України 1990 р – 1991 рр., Президент України 1991 – 1994 рр.

Дати:

- **1985-1991 рр.** – «перебудова» в СРСР
- **Квітень 1985 р.** – Пленум ЦК КПРС, початок «перебудови»
- **26 квітня 1986 р.** – аварія на ЧАЕС.
- **1987 р.** – започаткування економічних реформ
- **вересень 1989 р.** – створення Народного руху України за перебудову;
- **березень 1990 р.** – перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР;
- **1990 р.** – початок економічної кризи в СРСР
- **Березень 1990 р.** – скасування 6 ст. Конституції СРСР, яка закріплювала керівну роль КПРС у державі
 - - Обрання першого й останнього президента СРСР М. Горбачова
- **16 липня 1990 р.** – ухвалення Верховною Радою Декларації про державний суверенітет України;
- **19-21 серпня 1991 р.** – спроба державного перевороту в СРСР, ДКНС (рос. ГКЧП)
- **24 серпня 1991 р.** – ухвалення Верховною Радою Акта проголошення незалежності України;
- **1 грудня 1991 р.** – всеукраїнський референдум і вибори Президента України.
- **26 квітня 1986 р.** – аварія на ЧАЕС. Загибло 7 тис. ліквідаторів, 60 тис. стали інвалідами,
- **у вересні 1989 р.** створений Народний Рух України “за перебудову” (НРУ), який очолив І.Драч. Основні засади НРУ: демократизація суспільства, досягнення суверенітету України, економічна самостійність...
- - у жовтні 1989 р. – Верховна Рада УРСР прийняла закон «Про мови в Українській РСР»;
- У березні 1990 р. відбулися вибори до Верховної Ради УРСР

15 липня 1989 р. розпочався страйк на шахті «Ясинуватська-Глибока». Через кілька днів страйкували вже 193 шахти з 400

Вимоги страйкуючих

- Покращення соціальних умов · Націоналізація майна КПРС
- Покращення умов праці · Відставка уряду
- Підвищення зарплати · Деполітизація правоохоронних органів
- Ліквідація парткомів на підприємствах

1 жовтня 1990 р. – страйк у декількох регіонах України,

2 жовтня 1990 р. – початок голодування студентів, 11 жовтня 1990 р. – початок масового студентського страйку Голодування студентів (**«революція на граніті»**) на Площі Жовтневої революції (тепер Майдан Незалежності) на підтримку політичних вимог:

- Відставка уряду.
- Надання Декларації про державний суверенітет України конституційної сили.
- Оголошення нових виборів на багатопартійній основі.
- Заборона військової служби громадянам України за її межами.
- Націоналізація майна КПРС і ВЛКСМ на території республіки
-

Причини перебудови : (Точки зору)

1). Перебудову нав'язав Захід.

- Це результат «змови» імперіалістичних сил. План краху КПРС і СРСР був розроблений ЦРУ і здійснений через «агентів впливу» – М.С. Горбачова, А.Н. Яковлева та ін.

2). Перебудова обумовлена внутрішніми причинами:

- кризовим станом вітчизняної економіки і необхідністю її модернізації;
- розчаруванням народу в ідеях соціалізму;
- приходом в керівництво країни представників нового покоління, які усвідомлювали необхідність змін в суспільстві.

У міжнародній сфері:

1. реальна загроза відставання від країн Заходу;
2. загострення міжблокового протистояння, гонка озброєнь, що підривали економіку та посилювали соціальне напруження в державі;
3. участь СРСР у безперспективній війні в Афганістані, яка вела до міжнародної ізоляції Радянського Союзу, значних матеріальних, демографічних та моральних втрат.

Наслідки і підсумки перебудови в СРСР

- Ліквідація **тоталітарного режиму в СРСР**, знищення гегемонії КПРС у політичному житті.
- **Розпад СРСР**. Виникнення на його території незалежних держав, зокрема України.
- Розвал планової економічної системи, створення реальних умов для формування ринкових відносин. **Економічна криза**.
- Плюралізація громадського і політичного життя, **створення багатопартійної системи**.
- **Припинення «холодної війни»**, зміна співвідношення сил у світі.
- **Ліквідація «світової соціалістичної системи»**

Розпад СРСР

Причини:

- Унітарний характер СРСР, хоча Конституція стверджувала, що СРСР — федерація
- Недоліки і помилки національної політики (курс на «злиття націй» і формування типу «радянської людини», ігнорування національних особливостей і проблем)
- **Нездатність союзного керівництва подолати економічну кризу**
- Процеси демократизації і гласності сприяли зростанню національної свідомості та активізації національно-визвольних рухів
- Ослаблення в процесі перебудови союзного центру і стрижня радянської системи — КПРС
- Ідеологічна криза КПРС
- **Утрата авторитету влади** після кривавих подій у Баку, Вільнюсі, заколоту 19—21 серпня 1991 р. у Москві

